

УДК 37.037

ДИНАМІКА ЗМІН В СТАВЛЕННІ СТУДЕНТІВ I-II КУРСІВ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кульчицький В.М.

КЗ ЛОР «Бродівський педагогічний коледж імені М. Шашкевича»

Організація сучасного фізичного виховання у ВНЗ: скорочення кількості предметів та аудиторних занять з фізичної культури, поступове зниження інтересу студентів до підтримання фізичної форми свідчать про негайне запровадження заходів для розвитку спортивної зацікавленості студентів та молоді. Тому для визначення дійсного ставлення студентів до занять фізичною культурою було проведено дане дослідження. У статті висвітлюються питання ставлення студентів до фізичної культури, методів викладання і загальних аспектів, які є основними для їхньої майбутньої професії. Проаналізовано студентську самооцінку щодо занять фізичною культурою її насиченості і специфіки. Дійсну необхідність наявності існуючих та створення нових додаткових позааурочних спортивних секцій.

Ключові слова: студенти, фізичне виховання, спорт, фізична культура.

Постановка проблеми. Зважаючи на сьогоденні умови життя для виховання всебічно розвинутого суспільства потребуються першочергова наявність висококваліфікованих професіоналів, які б були джерелом отримання знань та умінь у школі та в поза навчальний час для молодшого покоління. Виховували в них не лише фізичні, але й морально та психологічно стійкі принципи, що стали б для них запорукою для вдалої інтеграції в якісно нове, високо-технологічно та розумово розвинуте суспільство. Насамперед для виконання цих важливих завдань постає необхідність у значних змінах процесу фізичного виховання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом зростає увага до здорового способу життя студентів. Насамперед це пов'язано із стурбованістю суспільства щодо здоров'я спеціалістів, яких готує вища школа. На думку фахівців проблема підготовки висококваліфікованих кадрів не може бути ефективно розв'язана в рамках використання традиційних форм і методів навчання. Вони вважають, що традиційні форми і методи навчання передбачають передачу знань, але не завжди формують професійні вміння і навички в майбутніх фахівців.

Застосування активних методів навчання веде до активізації пізнавальної діяльності студентів, підвищення мотивації й емоційності навчання, формування професійних умінь та навичок. Зробивши висновки з багатьох написаних на цю тему джерел можна логічно зробити висновок про необхідність дослідження цієї теми [3, 6, 9].

Мета – визначити ставлення студентів котрі навчаються на відділі фізичного виховання до фізичної культури та спорту, та динаміку його зміни в процесі навчання у вищому навчальному закладі з метою отримання майбутньої професії викладача фізичного виховання [7].

Завдання дослідження:

1. Узагальнити відомості про причини заняття молодими людьми фізичною культурою під час навчального процесу і в позанавчальний час.
2. З'ясувати яке ставлення у студентів до фізичної культури на 1-2 курсах та їх фізичну активність під час занять.
3. Оцінити причини пропуску студентами занять з фізичної культури.

Матеріали для використання в статті:

1. Аналіз науково-методичної літератури з проблеми, яка досліджується.

2. Соціологічні методи (анкетування за розробленою нами анкетною, анкетування за методикою В.П. Войтенко, анкетування за методикою В.С. Лозинського).

3. Математично-статистична обробка результатів.

Організація дослідження. Дослідження проводилося у вищому навчальному закладі I-II р. а. в м. Броди, Львівської області, а саме: КЗ ЛОР «Бродівський педагогічний коледж імені Маркіяна Шашкевича». Розроблена анкета включала в себе 5 питань. У котрих було досліджено ставлення студентів відділення «Фізичне виховання» до занять фізичною культурою, їх зацікавленість у відвідуванні занять, основні причини цієї зацікавленості та бажання до розвитку умінь та навичок у руслі якогось конкретного виду спорту. Усього було опитано 51 студент (табл. 1).

Результати дослідження. Проведене анкетування дозволило з'ясувати, що існують суттєві відмінності в усвідомленні та ставленні студентів не лише до фізичної культури, але й кількості навантажень на заняттях в позанавчальний час [1, 3].

Аналіз отриманих з таблиці 1 матеріалів свідчить, що переважна більшість студентів котрі навчаються на відділенні «Фізичне виховання» 92% (середній груповий показник кількості студентів по усій вибірці) відвідують заняття з фізичної культури із задоволенням та ентузіазмом [3] (табл. 1, запитання 1а).

Та все ж слід зазначити, що на відміну від першого року навчання де на питання «Як ви ставитесь до занять фізичною культурою?» лише 84% респондентів дали цілком ствердну відповідь, то вже на другому році усвідомлення ролі фізичного виховання зросло до виключної одноставної ствердної думки. Адже на запитання про відношення до занять фізичною культурою всі 100% дали позитивну відповідь такого змісту: «Вони мені подобаються і я з задоволенням їх відвідую» (рис. 1).

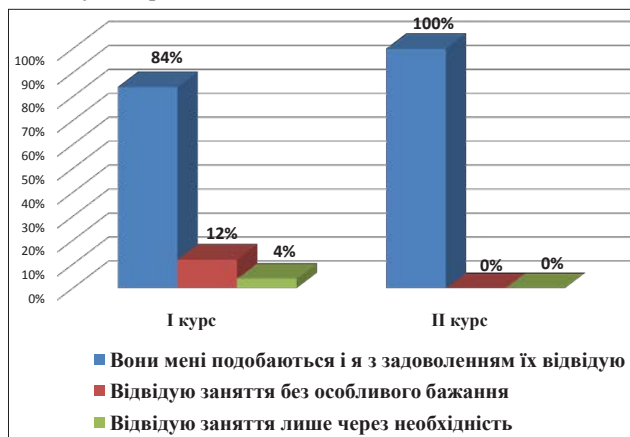

Рис. 1. Ставлення студентів до занять фізичною культурою

На першому ж році навчання ще 12% респондентів висловили свою думку про те що не мають особливого бажання відвідувати заняття з фізичної культури, та ще 4% зізналися що відвідують їх лише через необхідність. Дивлячись на ці показники стає зрозумілою різниця рівня усвідомленості по відношенню до фізичного виховання та розуміння його необхідності.

Якщо ж говорити про причини заняття студентами фізичною культурою (рис. 2) то тут ставлення також різняться. На це питання із студентів котрі навчаються на першому курсі лише 28% дали однозначну відповідь. Вони зазначили що заняття з фізичної культури мають пряме відношення до їхньої майбутньої професії. Той же варіант відповіді із студентів другого курсу вибрали вже 46% респондентів.

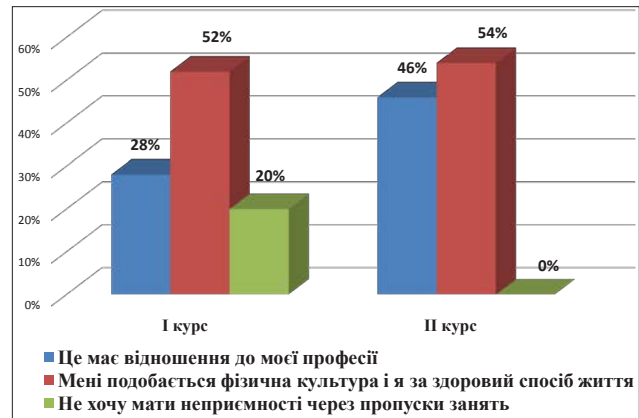

Рис. 2. Причини відвідуваності занять студентами

Що дає зрозуміти наскільки усвідомленішими стали відвідування занять фізичної культури вже на другому курсі порівняно з першим. Адже вже через рік майже вдвічі більше студентів порівняно з першим показником вказали не просто на захоплення фізичною культурою, а на відношення до неї як до майбутньої професії. Отже за цей рік щось у їхніх поглядах на життя змінилося. Так звичайно це часте явище у такому віці, але це відбулося не з однією чи декількома людьми. Сам по собі цей результат одразу піднімає проблему не вірної розстановки пріоритетів у виборі своєї майбутньої професії ще при вступі у ВНЗ. Першопричиною цього можна вважати лише неправильне ставлення до фізичної культури і спорту яке сформувалося ще зі школи [5]. А саме те що заняття фізичною культурою – це відпочинок, вони часто вважаються мало важливими порівняно в іншими дисциплінами, і дуже мало з викладачів школи, нав'язуючи таку свою позицію, хоча б усвідомлюють необхідність наявності цих занять [5, 6, 8].

Варто зазначити що набагато більше респондентів із першого курсу схилиються до відповіді «б», тобто їхнє відвідування занять із фізичної культури пов'язане із симпатією до цього предмету та бажанні підтримувати свій здоровий спосіб життя. Якщо враховувати відсоткове відношення між двома групами респондентів то цього разу вони майже ідентичні. 52% на першому курсі та 54% на другому. Але виділялася ще незначна кількість студентів котрі відверто зізналися, що відвідують заняття з фізичної культури лише через небажання мати проблеми через пропуски занять. Таких виявилось лише 20% на першому курсі. Тут знову ж таки яскраво виражений акцент у ставленні до фізичної культури не як до повноцінної необхідної дисципліни серед інших, а скоріше як до сильного, але все ж захоплення [8]. Звичайно це прекрасно, що така велика кількість молодих людей серйозно цікавиться спор-

том, але важливо те щоб вони вмiли розрiзняти зацiкавленiсть спортом i вибором професiї.

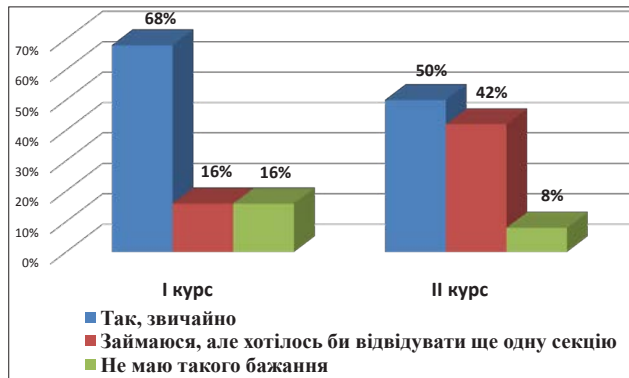

Рис. 3. Бажання студентами займатись у додаткових секціях

В той же час бажання займатися у додатковій секції після занять (рис. 3) виявили бажання аж 68% респондентів першого курсу. Тоді коли на другому курсі показник досяг рівня лише 50% бажуючих. Разом з тим решта респондентів першої групи розділилися порівно (16%) на тих котрі вже займаються, але хотіли б відвідувати ще одну секцію і тих котрі не виявили такого бажання. Зважаючи на те що це результати відповідей відділення фізичного виховання, то вони є цілком обґрунтованими. Хоча результат у 68% бажуючих займатися у додатковій секції і зниження цього показника є результатом наявності у навчальному закладі широкої різноманітності спортивних секцій.

Якщо ж говорити про кількість фізичного навантаження на заняттях з фізичної культури

(рис. 4) то переважна більшість респондентів першої групи (84%) погодилася з думкою про те, що фізичне навантаження є достатнім. Цей показник є вищим, ніж у студентів другого курсу, адже у них він становить лише 81%. Але зважаючи на кількість бажуючих підвищити інтенсивність проведення занять такий показник стає зрозумілим та не потребує обґрунтування. Тому що у першокурсників він на 7% нижчий, а саме 12 та 19% відповідно. Також серед студентів першого курсу була визнана думка про те що навантаження є зavelиким. Цю думку підтримали лише 4% опитаних. Такий хоча й незначний відсоток пасивності може бути зв'язаний з різним рівнем фізичного навантаження у школах звідки прийшли абітурієнти [2, 4, 9].

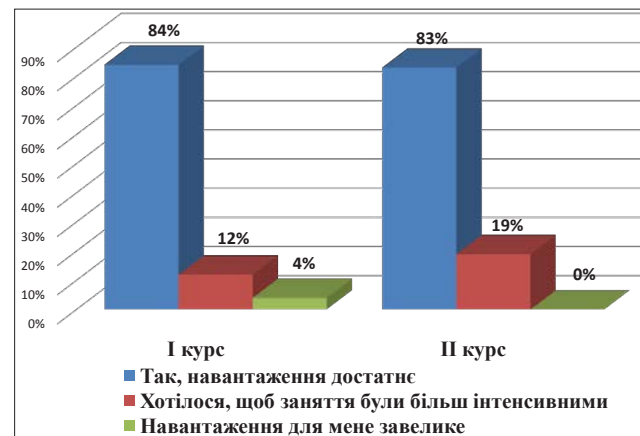

Рис. 4. Рівень навантажень на заняттях фізичної культури

Таблиця 1

№ п/п	Запитання і варіанти відповіді	Відділення «Фізичне виховання»		Середній груповий показник
		1 курс	2 курс	
1.	Як ви ставитесь до занять фізичною культурою?			
а	Вони мені подобаються і я з задоволенням їх відвідую	84%	100%	92%
б	Відвідую заняття без особливого бажання	12%	0%	6%
в	Відвідую заняття лише через необхідність	4%	0%	2%
2.	Для чого ви відвідуєте заняття з фізичної культури?			
а	Це має відношення до моєї професії	28%	46%	37%
б	Мені подобається фізична культура і я за здоровий спосіб життя	52%	54%	53%
в	Не хочу мати неприємності через пропуски занять	20%	0%	10%
3.	Чи хотіли б ви займатись ще якимось видом спорту в позанавчальний час?			
а	Так, звичайно	68%	50%	59%
б	Займаюся, але хотілось би відвідувати ще одну секцію	16%	42%	29%
в	Не маю такого бажання	16%	8%	12%
4.	Чи достатнім є для вас навантаження на заняттях фізичною культурою?			
а	Так, навантаження достатнє	84%	81%	82.5%
б	Хотілося, щоб заняття були більш інтенсивними	12%	19%	15.5%
в	Навантаження для мене зavelике	4%	0%	2%
5.	Заняттям якими видами спорту ви надасте перевагу?			
а	Циклічними	28%	87.7%	57.85%
б	Швидкісно-силовими	4%	11.5%	7.75%
в	Складно-координаційними	0%	11.5%	5.75%
г	Єдиноборствами	4%	11.5%	7.75%
д	Спортивними іграми	64%	54%	59%
е	Багатоборством	0%	3.8%	1.9%

Ну і на останок респондентам було поставлене питання про надання переваги якомусь одному виду спорту. Зважаючи на обов'язкові позаурочні заняття протягом яких студенти займаються підвищенням власної спортивної майстерності у спортивних іграх, а саме таких видах спорту як волейбол, футбол, баскетбол та футзал; більшість на це питання дали однозначну відповідь. Вони зазначили, що надають перевагу заняттям спортивними іграми.

Ще хочеться зазначити так це стрімке зростання відсоткового показника занять студентами циклічними видами спорту, а саме за рік цей показник зріс більше ніж на 50%. У той же час ще 4% опитаних першокурсників обрали заняття швидко-силовими видами спорту та єдиноборствами. Та вже на другому курсі заняття швидко-силовими видами спорту і єдиноборствами, а разом з тим і складно-координаційними видами спорту

вибрали по 11.5% респондентів, і ще 3.8 відзначили, що надають перевагу заняттям багатоборством. Тому ми можемо сказати, що не зважаючи на незначні відмінності безперечно є необхідними розвиток та популяризація вже активних та ще мало-відомих видів спортивної зайнятості [7].

Перспективи подальших досліджень. Зважаючи на описані в статті дослідження ми вважаємо необхідними подальші дослідження задля досягнення вищої мети популяризації спорту, здорового способу життя, та підтриманню спортивної форми молодого покоління та населення загалом.

Висновок. Зважаючи на отримані результати з проведеного дослідження, можна зробити висновок, що основною з проблем та відмінністю серед респондентів першого та другого курсів є від початку неповна усвідомленість студентами їх пріоритетів як у житті так і при виборі майбутньої професії.

Список літератури:

1. Артошенко О. Ф., Сіренко Л. В. Основи спортивної підготовки – Навч. пос. Черкаси; Брама Україна, 2006. – 416 с.
2. Базильчук В. Б. Динаміка рівня фізичної підготовленості студентів ВНЗ впродовж навчання // Молода спортивна наука України: Зб. Наук. Статей з галузі фіз. Культури та спорту. Вип. 7-Л., 2003. – С. 259-262.
3. Базильчук В. Б. Організаційні засади активізації спортивно-оздоровчої діяльності студентів в умовах вищого навчального закладу: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / В. Б. Базильчук. – Л., 2004. – 20 с.
4. Бондар І. Р. Фізичне виховання студентів з низьким рівнем фізичної підготовленості: Автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту; 24.00.02 – Луцьк, 2000. – 19 с.
5. Кузнецова О. Т. Фізична і розумова працездатність студентів з низьким рівнем фізичної підготовленості: дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Кузнецова Олена Тимофіївна. – Рівне, 2005. – 227 с.
6. Курцевич Т. О. Теорія і методика фізичного виховання. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. – Т. 1, 2. – К.: Олімпійська література, 2008. – 758 с.
7. Платонов В. М., Булатова М. М. Фізична підтримка спортсмена: Навчальний посібник К.: Олімпійська література. 1995 – 320 с. – ISBN 5-7707-5871-6.
8. Платонов В. Н. Современная спортивная тренировка. – К.: Здоров'я, 1980. – 336 с.
9. Романчишин О. Спосіб життя, працездатність і захворюваність студентів педагогічних коледжів / О. Романчишин, О. Сидорко, П. Мартин // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 6. – С. 93-97.

Кульчицький В.М.

КЗ ЛОР «Бродовський педагогічний коледж імені М. Шашкевича»

ДИНАМИКА ИЗМЕНЕНИЙ В ОТНОШЕНИИ СТУДЕНТОВ I-II КУРСОВ К ЗАНЯТИЯМ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ

Аннотация

Организация современного физического воспитания в ВУЗе: сокращение количества предметов и аудиторных занятий по физической культуре, постепенное снижение интереса студентов к поддержанию физической формы свидетельствуют о немедленном вводе мероприятий для развития спортивной заинтересованности студентов и молодежи. Поэтому для определения действительного отношения студентов к занятиям физической культурой было проведено данное исследование. В статье освещаются вопросы отношения студентов к физической культуре, методам преподавания и общих аспектов, которые являются основными для их будущей профессии. Проанализирована студенческая самооценка относительно занятий физической культурой ее насыщенности и специфики. Действительную необходимость наличия существующих и создания новых дополнительных внеурочных спортивных секций.

Ключевые слова: студенты, физическое воспитание, спорт, физическая культура.

Kulchytskii V.M.

Brody Pedagogical College named after Markian Shashkevych

DYNAMICS OF CHANGES IN THE ATTITUDE OF STUDENTS OF THE I-II COURSES IN PHYSICAL CULTURE CLASSES

Summary

The organization of modern physical education in universities: the reduction of the number of subjects and classroom training in physical culture, the gradual decline of students' interest in maintaining their physical form testifies to the immediate introduction of measures for the development of sporting interest among students and young people. Therefore, to determine the true attitude of students to physical education, this study was conducted. The article deals with the issues of students' attitudes toward physical education, teaching methods and general aspects that are fundamental to their future profession. Students' self-assessment concerning physical culture studies of its saturation and specificity is analyzed. The real need to have existing and create new additional extra-curricular sports sections.

Keywords: students, physical education, sports, physical culture.